

פגישתו של מר ל. אשכול, ראש הממשלה ושר הבטחון, עם נציגי המפד"ל - 22.12.64

נוכחים: מר י. קרגמן - יו"ר הקואליציה
ד"ר מ. בן-מאיר (נציגי המפד"ל)
מר י. רפאל ()
מר ב. שחור, ()
מר מ. חזני ()

מר חזני: אצלנו שהתרחשו מדבריך שבשלוש שיחות טלפוניות הוכל להסדיר הקמתה של הממשלה, אני אמרתי בתגובה לזה, שאצלנו זה לא כל כך פשוט מפני שכדי לקבל שלוש שיחות צריך לחייב עשרים פעם.

ראש הממשלה: למפא"י אני לא צריך לטלפן, זה אם כך שלוש שיחות ליתר המפלגות.

מה העניין?

מר חזני: שמענו דו"ח מעודד מחברינו ביחס לדברים אשר עומדים על הפרק, פרט לעניין חוק השבת. שמענו מהם שביחס לעניינים האחרים קבלת על עצמך להביא אותם לסיום מהיר ככל האפשר, עם צפת ובלי צפת, עם סבריה ובלי סבריה.

ראש הממשלה: אני אמרתי שאני אלחץ על שיטתית שיעזוב את העניין של סבריה וצפת, אבל אם אחס רוצים שיהודים ירביצו - ירביצו. אני לא בטוח שהיהודים של שיטתית צודקים, אבל להסדיר את הדברים צריך.

ד"ר בן-מאיר: לא חשוב מי צודק, צריך לפתור את כל השאלות, אבל לא צריך להצמיד.

ראש הממשלה: "בראוו", לא צריך להצמיד כל עניין עם הרכבת הממשלה.

ד"ר בן-מאיר: זה הלא אתה הצעת, הלא אתה אמרת: אותה ממשלה, אותם קוי יסוד, אותם הסכמים.

מר חזני: אנחנו לא חוזרים על הנושאים האלה מתוך הנחה שהם יבואו על חיקונם. אבל אנחנו התאכזבנו מאד מדבריך בדבר חוק השבת. השתמע מחברינו שאתה, כדרכך, הושב שזה עניין קשה ויודע מה יהיה על זה. חברינו התמרמו * מאד.

ראש הממשלה: "האם אני בקשתי מהם לספר לכם? איזו מין הדלפה היא זו?"

ד"ר בן-טאיר:

אנחנו שאלנו אותם אם ראש הממשלה המיועד מאד אופטימי.

מר חזני:

גם כאשר הוא אופטימי זה עדיין לא מבוצע, אבל כאשר הוא פסימי זה רע.

ראש הממשלה:

היו עוד יהודים אשר לחצו עלי בענין נחוחי מהים, ואני אמרתי להם: "גזלנים, מה אתם רוצים?"

מר רפאל:

דיווחתי לך בענין זה.

מר חזני:

הענין הזה של חוק השבת הוא מרכזי בעינינו והוא חתום אפילו על-ידי אחדות העבודה.

נניח שזה יהיה קשה בגלל אחדות העבודה, אבל יש הרבה דברים שקשה לנו ולחלק מחבריך בתחומים אחרים, אבל אם אתה רוצה אתה מעביר.

עוד נקודה: אנשי אחדות העבודה אינם מסתייגים בענין זה אלא הם רק מעכבים. יגאל טוען שזה ענין שלו, הוא רוצה להופיע כמציל השבת, אדרבא. הם אינם מסתייגים בענין זה אבל צריך לפעול כאן וזה חלוי בכס ובך בפירוש, לנו זה ברור, אנחנו חיים את חיי הכנסת ואת האוירה.

לנו היה הרושם שאיך יודע על מה מדובר בענין זה.

מר רפאל:

את ענין התחבורה זרקו.

מר חזני:

נכון. יש סתם חתום על-ידיך לשפירא, בו נאמר שמפא"י תעזור להעביר חוק התחבורה, פרט לחיפה, אם אנחנו ניזום אותו, אם כהרחבה לחוק מנוחת השבת או כחוק נטרד. אנחנו מבינים שענין התחבורה הוא ענין קשה.

מר רפאל:

המפלגה שלנו מתחשבת בכנסת.

מר חזני:

בהחשב בפולוד² ניה שלך אנחנו לא נעשה את זה השנה, אבל בהסכם השבת מדובר על בתי-קולנוע, בתי חרושת וכו', שעכשיו אסור להעסיק בהם שכירים בשבת ואילו חוק השבת יאסור את הפעלתם.

ראש הממשלה:

מה המצב בחל-אביב בשבת?

הבעיה היא לא המקומות הגדולים, לא ירושלים, תל-אביב וחיפה, אבל יש מקומות חדשים שאין בהם חוקי עזר, יש מקומות בהם העסקים פתוחים בשבת ועובדים בהם שכירים, כמו: בבתי-מלאה, מוסכים וכו', דברים מין הסוג הזה, ואין חוק ארצי בענין זה. החוק הארצי בא להפעיל בכל הארץ מה שקיים בערים, דבר זה נאמר, והוא כתוב וחתום.

ד"ר בן-טאיר:

אני רוצה להוסיף: אנחנו יכולנו ללכת ולהכניס חוק איסור תחבורה ולבוא לאשכול ולקרנאן ולהכניס אתכם לפולוז'ניה, ואמר חזני: אנחנו לא עושים את זה, אנחנו לא דורשים את מה שיש לנו בהסכם עם מפא"י, אבל אנחנו מבקשים מה שגם אחדות העבודה חתמה עליו והיא מעכבת. אנחנו טוענים שאשכול צריך להגיד לאחדות העבודה: אתם חתמתם והסכמתם. אני רוצה לציין שבר-יהודה עמד על כל פסיק בענין הזה, זה היה כאשר אתה הכנת את הממשלה, באותו לילה שישבנו בתל-אביב.

כשאתה קבלת את ראשות הממשלה הסכמת לזה.

מר רפאל:

בר-יהודה הכניס את הנוסח, הוא התווכח אתי על הנוסח והוא הכניס נוסח שהיה יותר מתאים לי משאני הצעתי.

ד"ר בן-טאיר:

אולי זה מקח טעות?

ראש הממשלה:

לא, הוא הכניס את הנוסח.

ד"ר בן-טאיר:

בהסכם הקואליציוני נאמר: "יוחג חוק מנוחת שבת שיחול על בתי-עסק, כולל בתי קולנוע ותיאטראות, בתי-מסחר, פרט למסעדות, ומפעלי תעשייה פרטיים וקואופרטיבים שבהם עובדים שכירים. החוק יחול על ^{הצגות} מכירת כרטיסים בשבת להצגות קולנוע ותיאטרון".

מר חזני:

נאמר, "החוק יחול על מכירת כרטיסים", מתי אסור למכור?

ראש הממשלה:

בשבת.

ד"ר בן-טאיר:

אבל מותר להתאסף.

ראש הממשלה:

כן, זה היה הנוסח של בר-יהודה.

ד"ר בן-טאיר:

THE CHAIRMAN: There are two members nominated for secretary, ad-hoc status, and the secretary
will have the right to call the meeting and conduct the business, subject to the
control of the committee, subject to the right of the committee to suspend or
revoke the right of the secretary to call the meeting, and to suspend
his functions.

It was agreed that the secretary shall conduct the business of the
committee, subject to the control of the committee, and shall have the right to
call the meeting and conduct the business, subject to the control of the
committee, and to suspend or revoke the right of the secretary to call the
meeting, and to suspend his functions.

THE SECRETARY: I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th.

THE CHAIRMAN: It is agreed that the secretary shall conduct the business of the
committee, subject to the control of the committee, and shall have the right to
call the meeting and conduct the business, subject to the control of the
committee, and to suspend or revoke the right of the secretary to call the
meeting, and to suspend his functions.

THE SECRETARY: I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th.

THE CHAIRMAN: It is agreed that the secretary shall conduct the business of the
committee, subject to the control of the committee, and shall have the right to
call the meeting and conduct the business, subject to the control of the
committee, and to suspend or revoke the right of the secretary to call the
meeting, and to suspend his functions.

THE SECRETARY: I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th.
It is agreed that the secretary shall conduct the business of the committee,
subject to the control of the committee, and shall have the right to call the
meeting and conduct the business, subject to the control of the committee,
and to suspend or revoke the right of the secretary to call the meeting,
and to suspend his functions.

THE CHAIRMAN: It is agreed that the secretary shall conduct the business of the
committee, subject to the control of the committee, and shall have the right to
call the meeting and conduct the business, subject to the control of the
committee, and to suspend or revoke the right of the secretary to call the
meeting, and to suspend his functions.

THE SECRETARY: I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th.

THE CHAIRMAN: It is agreed that the secretary shall conduct the business of the
committee, subject to the control of the committee, and shall have the right to
call the meeting and conduct the business, subject to the control of the
committee, and to suspend or revoke the right of the secretary to call the
meeting, and to suspend his functions.

THE SECRETARY: I have the honor to acknowledge the receipt of your letter of the 14th.

ד"ר בן-מאיר: מדובר על הצגות בבתי-קולנוע ותיאטראות, אלה אסורות. לא מדובר על בית חרבות, בחרבות מותר.

ראש הממשלה: עצם ההצגה אסורה.

מר חזני: נכון, אבל זה לא אוסר מופעים באולמות.

ראש הממשלה: זאת אומרת שלמוצאי שבת אפשר לקנות את הכרטיסים ביום שני.

ד"ר בן-מאיר: נכון.

מר רפאל: אדוני ראש הממשלה המיועד, אני רוצה להוסיף מלה: הדבר הזה עומד על סדר-היום של הממשלה ועל זה צריך להחליט ולהקדים את זה בתור.

מר חזני: יגאל טוען שהוא צריך להביא את זה.

ד"ר בן-מאיר: יש כאן כאילו סכסוך לאיזה שר זה מגיע, אפשר לקחת אל אלון, יוסף וורהפטיג ולהביא את זה, הם יכולים להסתדר ביניהם, אבל שהממשלה תחליט סוף סוף על החוק. את ענין הסמכויות אתה צריך לפתור ואתה יכול לפתור את זה ביום אחד או בשעה אחת.

מר קרבמן: כל מה שאתם אומרים זה נכון, זוהי החתיכות שצריך לקיימה, אבל ההסכם שנעשה הוא לא טוב, מדוע? יהיה חוק מנוחה שבת שהוא יחול על 25% של האוכלוסיה ואילו על 75% של האוכלוסיה יחול חוק שעות עבודה ומנוחה ששם נאמר שיום השבת הוא יום מנוחה לעובד ונאמר שם שעבודתו של עובד ביום מנוחה השבת היא אסורה. אז יוצא כך: חוק השבת יחול על בתי הקולנוע ואילו חוק שעות עבודה ומנוחה, שבו מוכרח השבת, הוא ענין לחוד. זאת אומרת, יהיו שני חוקים: על רוב השכירים יחול חוק השבת לפי שעות עבודה ומנוחה ואילו ביחס ל-25% של האוכלוסיה, עצמאיים, בעלי מלאכה, בעלי בתי-עסק וכו', יחול חוק מנוחה השבת.

ד"ר בן-מאיר: אתה טועה, כתוב "במקום שעובדים שכירים", אם כן, אתה יכול להוציא מכאן ולהעביר לשם.

מר קרגמן: אני סבור שאח חוק שעות מנוחה צריך להרחיב ולמצוא צורה אחידה לשכיר ולעצמאי, אחרת זה לא נאה.

מר הזני: זה ענין של הממשלה.

מר קרגמן: זה מה שאני מציע. נכון, מה שכחוב כאן צריך לקיים, ואני בעד זה, אבל צריך למצוא אחידות.

מר שחור: קרגמן אומר דברים נפלאים, אבל זה לא כחוב בהסכם.

ראש הממשלה: כמה פירושים יש לחורה? אם בן מאיר איננו מתקומם מדוע אחת צריך להכביד?

מר שחור: יכול להיות שאם נבוא להסדר של צרוף החוקים אז זה יצורף, אבל אני רואה קשיים רבים בצירוף חוק השבת לחוק שעות המנוחה.

ראש הממשלה: אני רוצה לשאול: כאשר אחם אומרים שזה מוסכם ומוחתם, האם זה בדיוק כמו שאחם מביאים את זה?

מר שחור: בר-יהודה ישב בענין זה על כל סיפת דיו.

ד"ר בן-טאיר: אמר לעשות עוד דבר: להעביר את הסעיפים בענין זה מחוק שעות המנוחה לחוק השבת, וגם אז תהיה אחידות.

מר רפאל: על הנוסח אין חילוקי דעות, גם לא עם "אחדות העבודה" שהם אפילו בפגישה אחנו אמרו לנו בשלב מסויים שמה שסוכם - סוכם, את זה אמר לנו הבקר גלילי בפגישה אחו.

אני חושב שיש צורך לקבוע זמן שהענין הזה יבוצע, היות וזו השנה שהאחרונה של הקדנציה. מדוע לא להצנו עד כה בענין זה? קודם כל קשה היה לנו לוותר על ענין התחבורה, אחרי שויתרנו על כך נשחררה מהיחות במדינה, היה הענין של יוסל"ה, רחוב "שבטי ישראל", "שלום", ולא רצינו להכביד עוד; אבל עכשיו זה התאריך האחרון ואני בטוח שורהפטיג ויוסף ימצאו ביניהם את הדרך לענין הזה.

ד"ר בן-טאיר: אני לא בטוח בכך, אבל אם אשכול יקח את שניהם בידים אז ימצאו דרך.

OF 1942: All over the world during the winter season there is a shortage, which is the war.

OF 1943: In 1943 the situation.

OF 1944: In all these cases, each of these countries, each person, has their own situation.

OF 1945: Great war years, each of the war years.

OF 1946: The situation in 1946. We are interested in the year and the year.

OF 1947: The year 1947 was the year of the year, and the year was the year of the year.

OF 1948: The year 1948 was the year of the year, and the year was the year of the year.

OF 1949: The year 1949 was the year of the year.

OF 1950: The year 1950 was the year of the year, and the year was the year of the year.

OF 1951: The year 1951 was the year of the year, and the year was the year of the year.

The year 1952 was the year of the year, and the year was the year of the year. The year 1953 was the year of the year, and the year was the year of the year. The year 1954 was the year of the year, and the year was the year of the year. The year 1955 was the year of the year, and the year was the year of the year. The year 1956 was the year of the year, and the year was the year of the year. The year 1957 was the year of the year, and the year was the year of the year. The year 1958 was the year of the year, and the year was the year of the year. The year 1959 was the year of the year, and the year was the year of the year. The year 1960 was the year of the year, and the year was the year of the year.

OF 1961: The year 1961 was the year of the year, and the year was the year of the year.

מר רפאלי: אם החוכך, הנוסח והזמן מוסכמים, אז חשוב שהכנסת הזו תעביר את זה תוך חודש - חודשיים. לכן, אם הדבר הזה מוסכם אז אין לי ספק שבמסגרת הממשלה יימצא הסדר.

ראש הממשלה: אני רציני להזמין לעניין זה את בר יהודה, אבל אולי קרגמן יודע אם זה מוסכם גם על-ידי "אחדות העבודה"?

מר קרגמן: כן, הם חתומים על זה.

ראש הממשלה: אנחנו אומרים: תוך חודש, חודשיים או שלושה חודשים.

מר חזני: במושב החורף.

ראש הממשלה: בסדר, במושב החורף, או תוך שנים - שלושה חודשים - מפני שאני לא יודע מה ~~שם~~ מחכה. כולנו שמענו מה שקרגמן אומר, נשב על זה במשותף ונמצא את הניסוח.

מר רפאלי: ורפטיג וד"ר יוסף ימצאו את הדרך.

מר בן-מאיר: בר-יהודה, יוסף וורהפטיג ונשב על זה ביחד.

ראש הממשלה: לא היום.

ד"ר בן-מאיר: אז מחר, מחרתיים, בזמן הקרוב.

מר חזני: תזכיר את זה היום בישיבת הממשלה.

ראש הממשלה: אני אומר את זה בכנסת.

אולי תשבו בלעדי, קרגמן מכיר את העניינים, אם יהיה צורך אני אצטרף.

מר רפאלי: אנחנו היינו בטוחים, ואני רואה שצדקנו, שאתה לא מכיר את העניין.

ראש הממשלה: ידעתי שבענין זה יש הבטחות ושמפא"י הסכימה לדבר נוסף, ואמרתי לחברים שלכם שנקיים מה שהובטח. בר יהודה שאל אותי בענין זה ואני אמרתי לו שלא הבטחתי דבר חדש.

ד"ר בן-מאיר: בהזדמנות זו אני רוצה להגיד לך שאני נגד ה"מערך".

ראש הממשלה: מדוע? יש לך לפעמים הצעות רדיקליות שאני יכול להתפוצץ.

ד"ר בן-מאיר: אני חושש מן ההגובה הפסיכולוגית של הקהל, אני חושש שיגאל ישפיע עליך להיות יותר שמאלי.

מר רפאל: נדמה לי שביחד יהיו לכם פחות קולות.

ד"ר בן-מאיר: נכון.

ראש הממשלה: לי זה נחוץ, אבל יכול להיות שזה לא יהיה מפני שלענין הזה נחוצים שני צדדים.

ד"ר בן-מאיר: אני לא דואג לסוציאליזם, אני חושש ממה שהאנשים יחשבו ומן המסקנות שהם עלולים להסיק, וזה יותר גרוע מסוציאליזם.

ראש הממשלה: אני מבין, אתה חושש לקפיטל, אבל האסון הוא שאנחנו לא יכולים לקלוט קפיטל ומפעלים.

1945-1946

From 1945 to 1946, the number of cases of malaria in the area was 1,200. In 1945, the number of cases was 1,000 and in 1946, it was 1,200. The number of cases in 1945 was 1,000 and in 1946, it was 1,200.

1947-1948

The number of cases of malaria in the area was 1,500 in 1947 and 1,800 in 1948.

1949-1950

The number of cases of malaria in the area was 2,000 in 1949 and 2,500 in 1950.

1951-1952

The number of cases of malaria in the area was 3,000 in 1951 and 3,500 in 1952.

1953

The number of cases of malaria in the area was 4,000 in 1953.

1954-1955

The number of cases of malaria in the area was 5,000 in 1954 and 6,000 in 1955.

1956-1957

The number of cases of malaria in the area was 7,000 in 1956 and 8,000 in 1957.

1958-1959

The number of cases of malaria in the area was 9,000 in 1958 and 10,000 in 1959.

1960-1961

The number of cases of malaria in the area was 12,000 in 1960 and 13,000 in 1961.